

ที่ กส ๐๐๒๓.๔/ว ๕๕๐๗

ศาลากลางจังหวัดกาฬสินธุ์
ถนนเลียงเมืองหัวคู กส ๔๖๐๐๐

๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง แจ้งข้อหาหรือแนวทางปฏิบัติกรณีผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานและลูกจ้าง
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีพฤติการณ์ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองการบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีเมืองกาฬสินธุ์ และนายกเทศมนตรีเมืองบัวขาว

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดกาฬสินธุ์ ด่วนที่สุด ที่ กส ๐๐๒๓.๔/ว ๒๑๘๘ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑

๒. หนังสือจังหวัดกาฬสินธุ์ ด่วนที่สุด ที่ กส ๐๐๒๓.๔/ว ๒๔๔๐ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๕๒๗๖ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดกาฬสินธุ์ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติ กรณีผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น
ข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีพฤติการณ์ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยให้ดำเนินการ
ทางวินัยอย่างร้ายแรง หรือสั่งให้พ้นจากตำแหน่งแล้วแต่กรณี นั้น

จังหวัดกาฬสินธุ์ได้รับข้อหาหรือจากอำเภอต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินการตามหนังสือจังหวัดกาฬสินธุ์
ตามอ้างถึง ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อสิทธิและหน้าที่ของบุคคล และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ
แนวทางปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี จึงขอหารือแนวทางปฏิบัติกรณีดังกล่าวไปยังกระทรวงมหาดไทย ซึ่งกระทรวงมหาดไทย
ได้พิจารณากรณีดังกล่าวแล้ว สรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

๑) ประเด็นที่จังหวัดกาฬสินธุ์หารือว่า กรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น
หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นเสพยาเสพติดที่อาจเข้าข่ายติดยาเสพติด ซึ่งเป็นเหตุทำให้พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุขาดคุณสมบัติ
หรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากมีกรณีเช่นนั้นเกิดขึ้น แม้บุคคลดังกล่าว
จะยื่นหนังสือลาออกก่อนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี จะวินิจฉัยให้พ้นจากตำแหน่ง หรือวินิจฉัยให้
สมาชิกภาพสิ้นสุดลงก็ต้องดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยเพื่อให้มีผลทำให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง
หรือสมาชิกภาพสิ้นสุดลงด้วยเหตุขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นนั้นๆต่อไปด้วย นั้น กระทรวงมหาดไทยมีความเห็นว่า ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น
หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องพ้นจากตำแหน่งหรือสมาชิกภาพสิ้นสุดลง เพราะเหตุที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม
ของผู้มีสิทธิรับสมัครเลือกตั้งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นด้วย โดยกำหนดให้เป็นการพ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมาย
รวมทั้งกฎหมายกำหนดให้ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น
ต้องมีคุณสมบัติ และต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
และตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ มาตรา ๔๕ กำหนดว่า
บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง กล่าวคือ ตาม (๑) ติดยาเสพติดให้โทษ
ดังนั้น หากผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ใดติดยาเสพติดให้โทษย่อมเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมาย
กำหนดไว้ บุคคลดังกล่าวจึงต้องพ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมาย ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นไว้

/ตามบันทึก...

ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๙๒๖/๒๕๕๕ เกี่ยวกับการถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่น กรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นดังกล่าวได้พ้นจากการดำรงตำแหน่งที่กระทำผิดไปแล้ว สรุปได้ว่า กรณีการพ้นจากตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่นโดยผลของกฎหมาย เนื่องจากเป็นผู้มีพฤติกรรม หรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดไว้ กล่าวคือ เมื่อมีข้อสงสัยว่าสมาชิกภาพของบุคคลนั้นสิ้นสุดลงดังกล่าว เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนที่จะดำเนินการสอบสวนจนได้ข้อยุติ

๒) ประเด็นที่จังหวัดกาฬสินธุ์หรือว่า ในกรณีที่ข้าราชการที่เสพหรือติดยาเสพติดแต่ยังไม่พ้นสภาพการใช้ยาเสพติด จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ดังนั้น หากปรากฏว่าข้าราชการมีพฤติกรรมเช่นว่านั้น การที่หน่วยงานต้นสังกัดได้ดำเนินการทางวินัยโดยถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงและสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก แล้วแต่กรณี รวมถึงให้ออกจากราชการไว้ก่อน จึงไม่เป็นการขัดต่อหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ แต่อย่างใด นั้น พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

(๑) สำนักงาน ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. ได้แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติ กรณีพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างเสพยาเสพติด ถือว่าเป็นผู้ผิดวินัยฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตราฐานทั่วไป และให้นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ที่เห็นชอบหลักการให้ออกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ซึ่งพ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติดเข้าทำงานหรือรับการศึกษาต่อในหน่วยงานภาครัฐ ตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ มาใช้กับพนักงานส่วนท้องถิ่นด้วย

(๒) การดำเนินการทางวินัยกับพนักงานส่วนท้องถิ่นที่เสพหรือติดยาเสพติดนั้น มีแนวทางปฏิบัติตามนัยหนังสือสำนักงาน ก.ท. ที่ นร ๑๐๑๑/ล ๒๒๒ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๕ สรุปได้ว่า “หากปรากฏว่าข้าราชการผู้เสพ หรือติดยาเสพติดนั้น ยังไม่พ้นจากสภาพการใช้ยาเสพติด ย่อมไม่อาจนำมติคณะรัฐมนตรีฉบับดังกล่าวมาใช้บังคับได้” ซึ่งแนวทางการปฏิบัติตามหนังสือดังกล่าว นำมาใช้กับพนักงานส่วนท้องถิ่นได้ตามนัยหนังสือสำนักงาน ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๓๑๓.๓/ว๘๘๘ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๕ ดังนั้น หากปรากฏว่าข้าราชการมีพฤติกรรมเช่นว่านั้น การที่หน่วยงานต้นสังกัดได้ดำเนินการทางวินัย โดยถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก แล้วแต่กรณี รวมถึงการให้ออกจากราชการไว้ก่อน จึงไม่เป็นการขัดต่อหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวแต่อย่างใด

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัดต่อไป สำหรับอำเภอ ให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอทราบ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายไกรสร กองฉลาด)
ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐ ๔๓๘๑ ๑๑๕๔ ต่อ ๒๑

ผู้ประสานงาน นายศตวรรษ อุ๋นจางวาง ๐๘-๐๗๕๒-๓๔๕๐

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๗ กำหนดว่า รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๕) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕/๑ ซึ่งมาตรา ๓๗ วรรคสอง และมาตรา ๓๖ วรรคสอง กำหนดให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สิ้นสุด เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับ ความเป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นสุดลง พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๘ โสฬส กำหนดว่า รองนายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ (๕) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ นว ซึ่งมาตรา ๔๘ โสฬส วรรคสาม และมาตรา ๔๘ ปัญจศ วรรคสาม กำหนดให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สิ้นสุด เมื่อมีข้อสงสัย เกี่ยวกับความเป็นรองนายกเทศมนตรีสิ้นสุดลง และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๔/๑ กำหนดว่า รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ (๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๔ ซึ่งมาตรา ๖๔/๑ วรรคสาม และมาตรา ๖๔ วรรคสอง กำหนดให้นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สิ้นสุด เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๑ กำหนดว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นสุดลง เมื่อ (๖) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ วรรคสอง และเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัย ของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สิ้นสุด พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๙ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลง เมื่อ (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง และเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สิ้นสุด พระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๗ ตรี กำหนดว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเมื่อ (๗) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๔๗ ทวิ และเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดสิ้นสุดลง ตาม (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ให้นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สิ้นสุด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจาก ตำแหน่งไว้ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๐๘๑/๒๕๕๘ สรุปได้ว่าการพ้นจากตำแหน่ง ตามคำสั่งของผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง การที่บุคคลนั้นจะพ้นจากตำแหน่งได้ก็ต่อเมื่อผู้มีอำนาจได้สั่งให้พ้นจาก ตำแหน่ง ดังนั้น ในกรณีที่ผู้พ้นจากตำแหน่งไปแล้ว การสอบสวนหรือดำเนินการเพื่อจะสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง จึงไม่อาจกระทำได้ เว้นแต่การสั่งให้ออกนั้นจะมีผลทำให้บุคคลนั้น ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ ดำรงตำแหน่งอื่นใดต่อไป การสอบสวนเพื่อดำเนินการให้เกิดผลดังกล่าว จึงย่อมกระทำต่อไปได้ และได้ให้ความเห็นไว้ ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๙๒๖/๒๕๕๕ เรื่อง การสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด สรุปได้ว่า กรณีการพ้นจากตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่นโดยผลของกฎหมาย เนื่องจากเป็นผู้มีพฤติกรรมหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งการพ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมายนี้ ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนไม่ต้องสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งอีก ดังนั้น เมื่อมีข้อสงสัยว่าสมาชิกภาพของบุคคลนั้น

สิ้นสุดลงหรือไม่ จึงเป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนที่จะสอบสวนจนเป็นที่ยุติ และหากการพ้นจากตำแหน่งกรณีดังกล่าวทำให้เกิดเป็นลักษณะต้องห้ามมิให้ผู้ผู้นั้นสมัครรับเลือกตั้งได้อีกหรือตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ผู้มีอำนาจย่อมต้องดำเนินการสอบสวนให้ได้ความประจักษ์ เพราะจะมีผลต่อการเข้าสู่ตำแหน่งของบุคคลนั้นต่อไป

กรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติดจึงต้องพิจารณาว่ามีข้อเท็จจริงเป็นประการใด มีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างไร เช่น ติดยาเสพติดให้โทษซึ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ความหมายของคำว่า “ติดยาเสพติดให้โทษ” ไว้ว่าเสพเป็นประจำติดต่อกันและตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องพึ่งยาเสพติดให้โทษนั้น โดยสามารถตรวจพบสภาพเช่นว่านั้นได้ตามหลักวิชาการ หรือกรณีเป็นผู้ผลิตซึ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ความหมายของคำว่า “ผลิต” หมายความว่า เพาะ ปลูก ทำ ผสม ปูรง แปรสภาพ เปลี่ยนรูป สังเคราะห์ ทางวิทยาศาสตร์และให้หมายความรวมถึง การแบ่งบรรจุหรือรวมบรรจุด้วย หรือเป็นผู้จำหน่าย ซึ่งหมายความว่า ขยาย แจก แลกเปลี่ยน ให้ หากผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยเป็นผู้ผลิตหรือจำหน่ายยาเสพติดให้โทษอันเป็นการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว ต้องพิจารณาต่อไปว่า เมื่อผู้มีอำนาจกำกับดูแลสั่งให้พ้นจากตำแหน่งหรือให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงเพราะการกระทำผิดดังกล่าวผลของการสั่งให้พ้นจากตำแหน่งนั้นทำให้ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้นั้น เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามในการสมัครรับเลือกตั้งตามที่กฎหมายกำหนดไว้ประการใดหรือไม่ เช่น การเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๘ เบญจ (๔) ที่กำหนดให้บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีความต้องห้าม กล่าวคือ เคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งถูกให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

ประเด็นที่จังหวัดกาฬสินธุ์หรือมาว่ากรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นเสพยาเสพติดที่อาจเข้าข่ายติดยาเสพติดซึ่งเป็นเหตุทำให้พ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากมีกรณีเช่นนั้นเกิดขึ้น แม้บุคคลดังกล่าว จะยื่นหนังสือลาออกก่อนที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี จะวินิจฉัยให้พ้นจากตำแหน่งหรือวินิจฉัยให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงก็ต้องดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยเพื่อให้มีผลทำให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งหรือสมาชิกภาพสิ้นสุดลงด้วยเหตุขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ต่อไปด้วย นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๖ (๔) มาตรา ๓๗ (๕) และมาตรา ๑๑ (๖) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๘ ปัญจทศ (๔) มาตรา ๔๘ โสฬส (๕) และมาตรา ๑๙ (๔) และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๔ (๔) มาตรา ๖๕/๑ (๕) และ มาตรา ๔๗ ตรี (๗) และได้กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นตามกฎหมายดังกล่าวต้องพ้นจากตำแหน่งหรือสมาชิกภาพสิ้นสุดลง เพราะเหตุที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นด้วยโดยกำหนดให้เป็นการพ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมาย ซึ่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓๕/๑ มาตรา ๓๕/๓ วรรคสาม

และมาตรา ๙ วรรคสอง พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๘ เบญจ มาตรา ๔๘ นวและมาตรา ๑๕ วรรคสอง และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๘/๑ มาตรา ๕๘/๔ และมาตรา ๔๗ ทวิ กำหนดให้ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมีคุณสมบัติ และต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นและตาม พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๕ กำหนดว่า บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง กล่าวคือ ตาม (๑) ดิตยาเสพติดให้โทษ ตั้งนั้น หากผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ใดดิตยาเสพติดให้โทษย่อมเป็นผู้มีลักษณะต้องห้าม ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ บุคคลดังกล่าวจึงต้องพ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมาย ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นไว้ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๙๒๖/๒๕๕๕ เกี่ยวกับการถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่น กรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นดังกล่าวได้พ้นจากการดำรงตำแหน่ง ที่กระทำผิดไปแล้วสรุปได้ว่า การพ้นจากตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่นโดยผลของกฎหมายเนื่องจากเป็นผู้มีพฤติกรรม หรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดไว้ กล่าวคือ เมื่อมีข้อสงสัยว่าสมาชิกภาพของบุคคลนั้นสิ้นสุดลงดังกล่าว เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนที่จะสอบสวนจนเป็นที่ยุติ

๒. ประเด็นที่ ๒ กรณีที่จังหวัดกาฬสินธุ์มีความเห็นว่า ในกรณีที่ข้าราชการที่เสพหรือดิตยาเสพติดแต่ยังไม่พ้นจากสภาพการใช้จ่ายเสพติด จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ตั้งนั้น หากปรากฏว่าข้าราชการมีพฤติกรรมเช่นว่านั้น การที่หน่วยงานต้นสังกัดได้ดำเนินการทางวินัยโดยถือว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงและสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก แล้วแต่กรณี รวมถึงให้ออกจากราชการไว้ก่อน จึงไม่เป็นการขัดต่อหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐แต่อย่างใด นั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

(๑) สำนักงาน ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. ได้แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติกรณี พนักงาน ส่วนท้องถิ่น หรือลูกจ้างเสพยาเสพติด ถือว่าเป็นผู้ผิดวินัยฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชา ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยและสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามมาตรฐานทั่วไป และให้นำ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ที่เห็นชอบหลักการให้โอกาสผู้ติดเชื้อเอดส์ คนพิการ และผู้เสพ/ ผู้ดิตยาเสพติดซึ่งพ้นจากสภาพการใช้จ่ายเสพติดเข้าทำงาน หรือรับการศึกษาต่อ ในหน่วยงานภาครัฐ ตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๘ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ มาใช้กับ พนักงานส่วนท้องถิ่นด้วย ทั้งนี้ ตามนัยหนังสือสำนักงาน ก.อบต. ก.ท. และ ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๗๓๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๖ และหนังสือสำนักงาน ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๖/ว ๓๕ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔

(๒) การดำเนินการทางวินัยกับพนักงานส่วนท้องถิ่นที่เสพหรือดิตยาเสพติดนั้น มีแนวทางปฏิบัติตามนัยหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ล ๒๒๒ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๕ สรุปได้ว่า “หากปรากฏว่าข้าราชการผู้เสพ หรือดิตยาเสพติดนั้น ยังไม่พ้นจากสภาพการใช้จ่ายเสพติด ย่อมไม่อาจนำ มติคณะรัฐมนตรีฉบับดังกล่าวมาใช้บังคับได้” ซึ่งแนวทางปฏิบัติตามหนังสือดังกล่าวนำมาใช้กับพนักงาน ส่วนท้องถิ่นได้ตามนัยหนังสือสำนักงาน ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๓๑๓.๓/ว ๘๘๙ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๕ ตั้งนั้น หากปรากฏว่าข้าราชการมีพฤติกรรมเช่นว่านั้น การที่หน่วยงานต้นสังกัดได้ดำเนินการทางวินัย โดยถือว่าเป็น

การกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงและสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก แล้วแต่กรณี รวมถึงให้ออกจากราชการไว้ก่อน จึงไม่เป็นการขัดต่อหลักเกณฑ์ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและ
ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ผู้ประสานงาน
จีรารณ สุวรรณปิ่นทอง ๐๙๓ ๘๒๖ ๒๐๙๙